

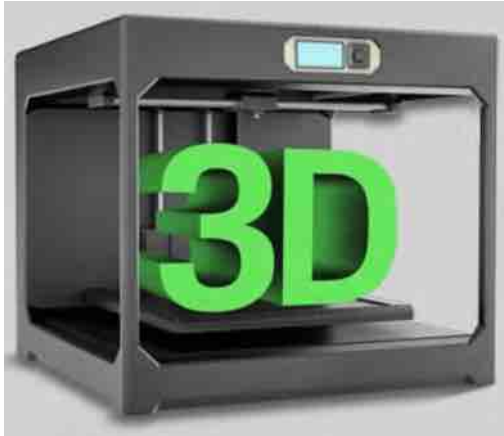
Het Zijspoor

officieel orgaan van de

Modelbouwvereniging Arnhem e.o.

31e jaargang, 2020, nr. 4

Een jaar of acht geleden ontwierp mijn Zwitserse schoonzoon Thomas al meerdere kleine onderdelen voor mijn modelbaan. Nu in het clubgebouw een 3D-printer staat, leek het me wel handig om over die tekeningen te kunnen beschikken. Het was een flinke zoektocht op een oude, niet meer in gebruik zijnde computer, maar nu staan de stl-files op het stickje aan mijn sleutelbos. Dus - óp naar Maatwerk. Nicky deed de deur voor me open en was direct bereid om de

bestanden even in te lezen. En passant liet hij zien waar ik online een stl-viewer kon benutten. En terwijl hij de tekeningen op zijn computer tevoorschijn haalde, draaide, kantelde en er op inzoomde, stond op de tafel ernaast de printer lekker te zoemen.

Want Maatwerk ontdekt steeds meer mogelijkheden en toepassingen. Zo hebben ze in hun assortiment een in hoogte verstelbare tafel. Handbediend, want elektrisch aangedreven spindels zijn wel te koop, maar allemaal veel te groot. En bovendien is de tafel slechts trapsgewijs regelbaar. Dat moest beter kunnen. Dus 3D-tekende Nicky onderdelen voor een prototype dat aan alle wensen zou gaan voldoen. De eerste resultaten stemmen tot tevredenheid. De ontwikkelingen worden dus zeker voortgezet.

Bij twee van mijn Silberlingen waren de balgverbindingen kapot of verdwenen. Ja, zo gaat dat soms bij oude rytuigen. Nu rijden ze al weer jaren als nieuw rond, met dank aan de 3D-printer.

En op de H0-gelijkstroomclubbaan (verlangen jullie daar ook zo naar terug?) rijden de Faller-cars veilig rond dankzij meters vanrails. Heb je ook vanrails nodig? Je weet dat de MVA beschikt over een dikke rol filament. Geef maar een seintje.

Wordt zeker vervolgd. Heb je andere ideeën, plannen of wensen? Ik hoor ze graag.

Deze pagina wordt gesponsord door onze huisbaas Maatwerk Kindermeubilair.

Modelbouwvereniging Arnhem e.o.

Opgericht 30 augustus 1983
Clubgebouw 1ste verdieping firma Maatwerk revalidatietechniek,
Industriestraat 4, 6827 BD Arnhem
Clubavonden iedere dinsdag van 18.00 tot 21.30 uur
Facebook www.facebook.com / Modelbouwvereniging Arnhem
Bibliotheek Carlo Hellegers, op de verenigingsavonden

Contributie € 132 per jaar, NL05 SNSB 0783 2575 11 van Modelbouwvereniging Arnhem
Website www.mva.nu, webmaster: Jan Lourens, janlourens@planet.nl

Aangesloten
bij de

www.nmf.nl

BESTUURSSAMENSTELLING

Jitse Kaspers, 06-2274 3275, kaslok423@hotmail.com » voorzitter
Willie Koenders, 06-5129 0176, secretaris-mva@hotmail.com » secretaris
Jan Hendriks, 06-2054 5996, j.hendriks107@upcmail.nl » 2de secretaris
Jan Verlangen, 0316-333 912, janverlangen@live.nl » penningmeester
Chris Rijnaarts, 0316-265 653, bellefleur07@hotmail.com » lid

Het Zijspoor

officieel cluborgaan

Redactie Hans van de Ven, 06-5105 2631, zijspoor@mva.nu

Advertenties Bert Pas, 026-3217578, bertpas@hotmail.com

© De redactie behoudt zich het recht voor om artikelen te weigeren of in te korten. De redactie kan geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de juistheid van de ingezonden artikelen. Overname van artikelen grág, maar alleen met vermelding van schrijver en bron en ná toestemming van de redactie. De MVA is niet verantwoordelijk voor vormgeving en inhoud van de links, genoemd in ons clubblad en op onze website www.mva.nu.

Inleveren van je bijdrage(n) voor Zijspoor 2021-1 kan tot 16 februari a.s. bij de redactie.
Het volgende Zijspoor komt 2 maart a.s. uit.

IN DIT NUMMER:

Van de redactie -----	4	Nieuwspas -----	28
Van de voorzitter -----	7	Kiekje (deel 2) -----	32
Spannend! (deel 1) -----	10	Schuivende schuifdeuren -----	34
Sporen op de Kema -----	12	Kijk eens op ons forum -----	36
De grote ommekeer (deel 1) -----	15	Uit d'oude doos: Mogul -----	38
Briljant bruidspaar -----	19	Agenda (?) -----	40
Over de brug -----	23	DB als grootgrondbezitter -----	41
		Omroepberichten -----	42

Over de brug

In Zijspoor 2019-2 plaatste ik deze foto. Ik vermeldde dat ik dit kleine stukje van mijn baan Eckerhoogte had vormgegeven. Water in de rivier, kribben, boten, talud, de straat met verkeer en verlichting, kortom de aankleding. 'De brug wordt nog een heel verhaal', beloofde ik en in dit nummer tref je het aan. Zie pagina 23. Met dank aan Theo, die mijn brug onderhanden nam. Hij beschrijft op bladzijde 34/35 ook hoe hij van een oude wagon de twee schuifdeuren bewegend maakte. Méér 'Theo' in het volgende Zijspoor...

Van Dalen

In het vorige Zijspoor schreef ik in Groeten uit Modelland dat ik moest terugdenken aan de afbraak van een flatgebouw bij het centraal station van Arnhem. Dit gebouw wordt gesloopt door Van Dalen, dacht ik me te herinneren. Bijna goed. Een paar weken na het uitkomen van dat clubblad verscheen de bewuste foto ineens in de Volkskrant.

Cofiets

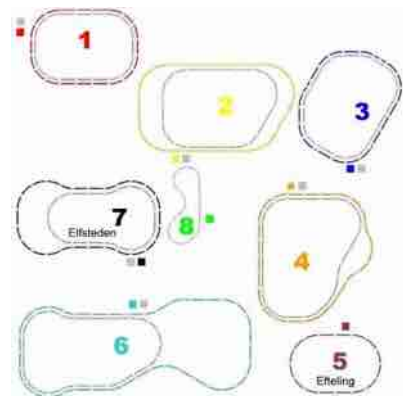
Tijdens de eerste lockdown was fietsen nog wel toegestaan, toch? Ik besloot de modelspoorwinkels in de omgeving op de fiets te gaan bezoeken. **Wentink Hobby en Hobma in Elst** tel ik maar even niet mee, daar kom altijd al per fiets. De route naar onze adverteerder **Peperkamp in Ede** is een traktatie; vrijwel de helft van de 21 km lange route voert langs het spoor. Tweemaal ging ik er dit jaar al inkopen doen, een derde bezoekje volgt binnenkort. **Inter-Hobby in Nijmegen** ligt op 16 km, voornamelijk over fietssnelweg RijnWaalpad. Een goeie gelegenheid bovendien om mijn zus op te zoeken. Uitdaging was onze sponsor **Bentink Modelspoor in Apeldoorn**. In iets meer dan twee uur legde ik de 38 km af, onder een strakblauwe hemel. Inmiddels zaten we al in de tweede lockdown. **Hobby Shop Zelhem** stond nog op het programma, maar tweemaal 43 km was me nu toch wat veel. Gelukkig wilde Erna naar Gendringen, dus een enkele reis volstond. Tja, en dan nog onze adverteerder **Tilly Models in Doornenburg**, 12 km vanaf thuis. De winkel is al sinds het voorjaar alleen op afspraak geopend. Goede reden om de drie panden van V&D te bestellen en gezellig een uurtje bij te kletsen met Jeroen. Wat een gezonde hobby heb ik toch!

Intratuin

Voor een uitgebreid verslag van onze avonturen in Duiven ontbreekt in dit clubblad de ruimte. Ik word als hoofdredacteur flink verwend met de ruime hoeveelheid kopij en inspiratie, dus mij hoor je niet klagen. We hebben al weer enkele honderden uren in het kerstdorp doorgebracht. Ondanks onze extra zorgvuldige aanleg hebben we toch veel te maken met ontsporingen, vrijwel altijd veroorzaakt door spontane ontkoppelingen. Een rondje verder rijdt de loc dan tegen zijn eigen staart aan. De uiterst goedkope spaanplaat als afdekplaat is gewoon veel te gevoelig voor de warmteverschillen en de hoge luchtvochtigheid. Het is onvermijdelijk dat het landschap na verloop van tijd een uitstekende golfbaan zou zijn, maar minder voor spoorbanen. Ook moeten we, net als vorig jaar, behoorlijk in de weer met railpoetsblokjes en wasbenzine. Maar de reacties van het publiek blijven inspireren. (Alle clubleden krijgen de hartelijke groeten van de vader van Mika. Ons tijdelijke jeugdlid is inmiddels 18 jaar en heeft zich aangemeld voor een militaire carrière.) Vrijwel elk uur brengt voldoening. Iedereen komt er uit vrije wil en heeft er plezier van. Corona, zenuwpijn, liesbreuk en een nieuw huis deden enkele leden van de groep afhaken. John maakte weer een fraaie film. Zoek op YouTube: 2020 KERST INTRATUIN DUIVEN, gebruik de link: <https://youtu.be/XGXhBEuQnhI> of scan de QR-code.

hans

Autobedrijf Scheers bv

Uitmaat 9
6987 ER Giesbeek
0313-632242

www.autobedrijfscheers.nl

Wij doen alles voor uw auto!

@auxilium-ICT
Speciaal voor particulieren en kleinbedrijf

Helpdesk
Netwerken
Hulp op afstand
Backup oplossingen
Pc training voor senioren
Pc onderhoud en installatie
Advies bij de aanschaf van hardware
Hulp bij de werking van tablets en smartphones

Martijn Pas 06-19610438
www.auxilium-ict

Van de voorzitter

Beste leden / mede locofielen,

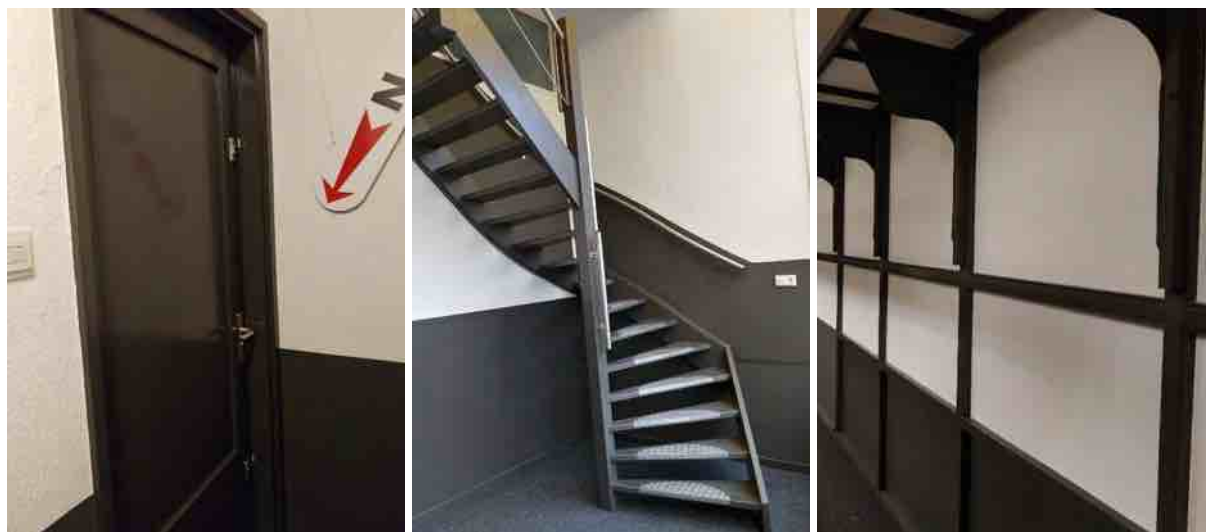
Het is alweer drie maanden geleden dat nummer 3 van ons clubblad verspreid is. Het is nu de 1^e van december en nog steeds geldt het credo: corona, corona en nog eens **CORONA!** Het coronavirus dwingt je meer thuis te zijn. Wij zitten in een *pas-op-de-plaats* sfeer en ongewild is voor ons de sociale pauzeknop ingedrukt!

Ik praat nu even voor mij zelf. Wij gaan alleen de deur uit om noodzakelijke boodschappen te doen. In de Duitse supermarkten ga je verplicht met een winkelwagentje, die je ter plekke zelf ontsmet, naar binnen en vooral met een mond-/neusmasker op de inkopen doen.

Juist nu terwijl ik dit voorwoord schrijf (11-11-2020) lees ik dat de cijfers van positief geteste personen, zowel die van Duitsland en ook van Nederland dramatisch omhoog schieten. Het is mede daarom dat het bestuur heeft besloten om voorlopig "*de tent gesloten te houden*". Ik begrijp en voel dit zelf ook aan, het kost je moeite en ik heb zelfs gelezen/gehoord dat diverse leden heimwee naar de dinsdagavonden hebben. Effe volhouden mannen ...

Wij allen behoren tot de risicogroep en ik hoop dat een ieder hiervoor begrip heeft. De heren medici, die er voor doorgeleerd hebben, beweren dat het zelfs tot eind 2021 duurt voordat het dagelijkse leven weer echt op gang kan komen! Ik hoop dat wij wel eerder onze reguliere clubavonden kunnen opstarten. Zodra het sein voor ons op groen komt te staan, belof ik je dat jij de eerste bent, die hiervan bericht krijgt.

Dit hele pandemie-gebeuren heeft ook wel haar voordelen: het geeft je tijd voor nadenken, afstand nemen en plannen maken. Vervolgens wanneer je naar de hemel kijkt, dan zie je geen hinderlijke vliegtuigstrepen en zie je bij zonnig weer een prachtige, maagdelijk blauwe lucht. Kijk waarde locofielen, positief blijven en ga onbewust jouw onderbewustzijn positief voeden!

Intussen heeft Chris tijdens onze afwezigheid de verfkwest gehanteerd en diverse plekken in onze clubruimten in *Maatwerk-stijl* omgetoverd (zie foto's). Ook ik ben benieuwd naar hoe het er uit ziet. Voorlopig blijft het doek gesloten en zijn alle voorstellingen uitgesteld tot nader order.

Wat heb ik nog meer te vertellen/te schrijven ... o ja, maanden geleden (toen het wel 'veilig' leek) hebben wij onze vakantie aan de Ostsee doorgebracht. In het badplaatsje Zingst hadden wij een mooi appartement gehuurd en zijn met de e-bikes in de omgeving gaan toeren. Zo ook kwamen wij in Kühlungsborn terecht, dat het begin van de zogenaamde Molli Bahn is.

Het traject van de Molli Bahn (voluit: Mecklenburgische Bäderbahn Molli) loopt via Heiligendam naar Bad Doberan (zie foto's). Ik heb vaak dit ijzeren paard op de televisie (o.a. in het programma Eisenbahn Romantic) zien zwoegen om door diverse natuurgebieden en door nauwe straten zich een weg te banen. Ook wij hebben een rit gemaakt ... dat was even genieten!

Wat betreft ons WhatsApp verkeer: we kennen de app 'MVA forum en vraagbaak' (aangemaakt door Robert Mooij). Dit is een prima idee, want zo kunnen wij onderling ideeën uitwisselen en gestelde vragen beantwoorden. Zie ook de pagina's 36/37. Vervolgens kennen wij ook 'Mededelingen Bestuur MVA' (aangemaakt door Jan H.) en deze app is bedoeld voor puur alleen de mededelingen van het bestuur aan de leden en dit is geen conversatieapp voor de leden onderling!

Vraagje: ben je al naar de Kerstshow 2020 van Intratuin in Duiven geweest? Er rijden daar wederom PIKO-treinen, niet tien, maar ditmaal veertien stuks. En deze treinen kunnen (blijven) rijden, omdat er een team van onze leden, te weten Arthur, Bert Brood, Bert Pas, Jaap, John, Joop, Lennart, Peter Knijff, Martien, Dick en Jan Hillegers onder de bezielende leiding van Hans van de Ven dit mogelijk heeft gemaakt.

Niet alleen de aanleg van het mooie sporenplan maar ook het onderhoud (rails poetsen, treinen schoonmaken en/of repareren) heeft dit team als klus op zich genomen. Petje af, dit was en is nog steeds een enerverende megaklus. En juist in coronatijd ... hoe houd je het publiek op anderhalve meter afstand en zorg je dat je weer schoon en virusvrij thuis komt.

Helaas ben ik zelf nog niet naar Intratuin Duiven geweest. Sinds mijn lieve eega Hildegard na twee weken ziekenhuisopname zichzelf heeft ontslagen (wegens corona in het Spital Emmenrich!) en weer thuis is, vervul ik nu de taak van een liefhebbende mantelzorger. Een struikeling

in Stadt Emmerich heeft geresulteerd in een kapotte linkerschouder en een kapotte rechterknie. Met onderdelen uit de medische mecanodoos is alles weer gerepareerd. Een langdurig herstel van enkele maanden is onze toekomst.

Nog even over de uitgestelde ALV 2020. Het bestuur heeft even de suggestie besproken om digitaal een ALV te houden, maar technisch bereik je niet iedereen en bovendien staat in onze statuten, c.q. huishoudelijk reglement dat in bijzondere gevallen wij als bestuur kunnen besluiten om dit op een andere wijze op te lossen. Wij schuiven dit door naar 2021. De penningmeester heeft de boeken over het financieel jaar 2019 door de kascontrolecommissie laten controleren. Deze commissie, bestaande uit Pascal en Therus, heeft geen onregelmatigheden geconstateerd en geadviseerd om Jan Verlangen décharge te verlenen. Hoor ik het goed, maar op de achtergrond klinkt applaus!

Iedereen veel sterkte gewenst in deze moeilijke tijd. Probeer in ieder geval gezond te blijven. Ik wens je niet alleen veel leesplezier, maar vooral ook veel creativiteit met onze veelzijdige hobby. Al is het wel erg vroeg in de tijd, ik wens jullie allen alvast prettige en vooral ontspannen feestdagen toe.

+ groet,

www.tillymodels.nl

Tilly Models

resin modelbouw in H0 en N

U kunt nu ook terecht in onze winkel op de Krakkedel 2 in Doornenburg voor Nederlandse en Zwitserse scenery.

Naast onze eigen modellen verkopen wij:

- *Humbrol en Vallejo verf
- *Holland Scale
- *Anita Decor
- *Evergreen plastics
- *Noch
- *Kibri en Faller

Openingstijden: zaterdag van 10.00 tot 17.00
Op beursdagen in Houten en feestdagen gesloten

Spannend!

door Peter Knijff

Begin september heb ik snel een spanningsregelaartje in elkaar gezet om op de digitale Märklinbaan in de stad Herrichhausen een draaiorgeltje te kunnen laten spelen met behulp van een deurbel. Dit alles in combinatie met een timer die het speler beperkte tot vijftien seconden. Alles moest draaien op een spanning van 12 volt.

Omdat er een timer (zeg maar een minicomputertje) gebruikt werd moest de spanning precies en stabiel 12 Volt zijn. Echter de meeste voedingen bij de MVA zijn trafo's of adapters die een "gelijkstroom" afgeven maar niet stabiel zijn.

De komende maanden wil ik voor ons Zijspoor stukjes schrijven die gaan over elektronische onderdelen. Ik wil in dit artikel beginnen met het uitleggen van verschillende definities die ik in de komende stukjes zal gebruiken. Deze definities zijn erg belangrijk omdat de komende artikelen hier veel gebruik van maken. De meesten onder ons hebben deze definities wel gehad; daarom is dit artikel een opfriscursus.

In het tweede artikel zal een uitleg gegeven worden hoe transformatoren (en dus de meeste adapters) werken en wat de trafo's bedoelen met gelijkstroom.

Het artikel daarna zal gaan over het stabiel krijgen van een gelijkspanning. Waarschijnlijk zal ik nog later schrijven over het gebruik van leds; die goedkope lampjes van tegenwoordig. De formules van dit artikel zullen dan veel gebruikt worden.

In dit artikel ga ik het dus hebben over definities en de belangrijkste formules in de elektronica. Ik merk vaak dat gesproken wordt over stroom terwijl er spanning bedoeld wordt en omgekeerd. Ook over de plus aansluiting en een min aansluiting wat veel verwarring kan veroorzaken.

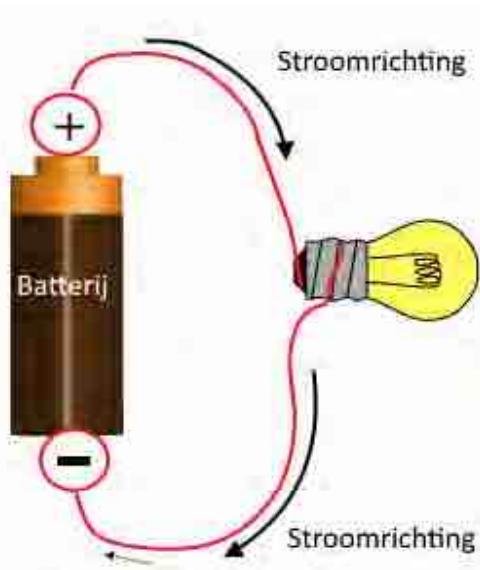
Allereerst de **spanning**; deze wordt afgekort met de letter U en de eenheid hiervan is Volt (V). De spanning die in Nederland uit de stopcontacten komen is 230 Volt. Aangezien het stopcontact twee polen heeft, is het logisch dat de spanning over twee punten moet staan. Dit klinkt misschien vanzelfsprekend maar vaak wordt dit toch verward.

Het tweede onderdeel is de **stroom**. Deze wordt afgekort met de letter I en de eenheid is Ampère (A). De stroom gaat DOOR een elektriciteitsdraad. Hoe vaak wordt er niet gezegd: daar staat stroom op terwijl bedoeld wordt: daar staat spanning op.

(Noot: Vele mensen spreken ook van een gelijkstroom maar ik heb het liever over gelijkspanning; de stroom hoeft namelijk niet constant te zijn; de spanning wel.)

Als laatste: ik zal het woord "draad" gebruiken wanneer ik het over één geleidende draad heb. Een leiding (of kabel) kan meer draden bevatten. Ik zal dus altijd de bovenstaande onderdelen in de juiste context gaan gebruiken. Voorbeeld: aan een batterij zijn twee draden verbonden.

Tussen de twee draden staat dus een spanning. Wanneer deze twee draden verbonden zijn met bijvoorbeeld een lamp, dan zal er een stroom door de lamp gaan.

De lamp vormt een soort weerstand tussen de twee draden. Hoe kleiner de weerstand des te feller de lamp brandt: er loopt namelijk meer stroom door de lamp (en de draden).

De weerstand wordt aangegeven met de letter R en de eenheid is Ohm (Ω). De relatie tussen de lamp (weerstand), batterij (spanning) en de stroom (door de lamp en de draden) is weergegeven in de formule $U = I \cdot R$. Deze formule zal ik in de komende artikelen nog vaak gebruiken.

Als laatste nog de relatie tussen het vermogen en de spanning, stroom en weerstand. Het vermogen wordt aangegeven met de letter P. De eenheid is in Watt (W) maar wordt soms ook aangegeven met Voltampère (VA). Deze letters kom je nogal vaak tegen op de trafo's. Op de Märklin trafo staat bijv. 32 VA. Dit betekent dat het maximale vermogen van deze trafo 32 W is. Wanneer een trein maximaal 15 VA trekt dan is het eenvoudig uit te rekenen dat er maximaal twee treinen op deze trafo kunnen rijden, immers $2 \times 15 = 30$ VA!

Vaak wil je het vermogen kunnen berekenen aan de hand van spanning en stroom. Hiervoor gebruikt men de formule:

$$P = U \cdot I \quad (\text{Hieruit volgt dat } U = P / I \text{ en } I = P / U)$$

Wanneer de bovenstaande trafo maximaal een spanning van 15 V kan leveren dan kan bekend worden dat de maximale stroomsterkte 2 A zal zijn immers $30 / 15 = 2$ A.

Een overzicht van alle eenheden:

Grootheid		Eenheid	
Spanning	U	Volt	V
Stroom	I	Ampère	A
Weerstand	R	Ohm	Ω
Vermogen	P	Watt of Voltampère	W of VA

En de formules:

Wet van Ohm $U = I \cdot R$

Formule van vermogen $P = U \cdot I$

Sporen op de KEMA

📷 en 🗣️ door **Lennart Visser**

In Zijspoor 2 van dit jaar besprak ik al mijn bezoek aan station Oosterbeek Laag. De bewoners daar wezen mij op het terrein van de KEMA, daar zou nog allerlei spoor liggen. En dat zou ik als treinliefhebber best interessant kunnen vinden, dachten ze. Nu had ik het momentje dat het KEMA-terrein een openbaar bedrijventerrein was geworden even gemist, dus ik dacht nog steeds dat het niet toegankelijk was. Ik wist wel dat er een sporaansluiting had gelegen in de bocht van het spoor tussen Arnhem en Oosterbeek Laag, maar verder had ik geen idee.

Een bezoekje bleek zeer de moeite waard. Los van het feit dat het KEMA-terrein zijn parkachtige karakter heeft behouden en er nog veel markante bedrijfsgebouwen staan, ligt er inderdaad volop spoorrails. Voor de liefhebbers van industrieel erfgoed een must om een keer te bezoeken!

Het begint met de aansluiting vanaf de hoofdbaan, netjes afgescheiden met een hek. Na de sporaansluiting is er een terugloopspoor in de richting van het magazijn en de werkplaats. Het spoor loopt vervolgens door het kortsluitingslab om aan de andere kant op straatniveau te eindigen.

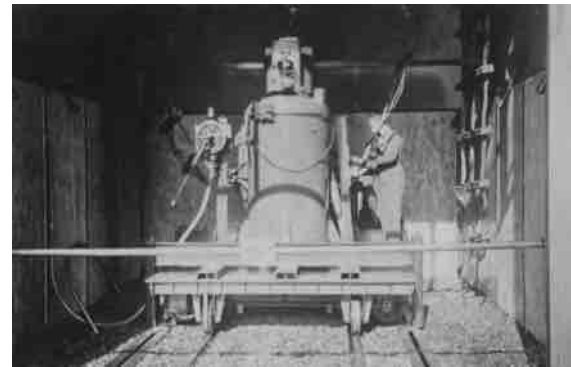
In 2006 werd er nog een Vossloh-loc getest voor de Betuweroute. Bron: www.freekverhoof.nl

Vooraanzicht van de hal.

Hieronder een testopstelling in de jaren '30 met de apparatuur op een lorrie. Bron: www.holechistorie.nl

Vervolgens begint het grote werk: de hoge hallen van het 'beproevinggebouw'. Ook daar ligt spoor voor, maar dat is geïsoleerd van de aansluiting en ligt ook veel hoger. Dit werd dan gebruikt om de te testen apparatuur tussen de verschillende gebouwen te transporteren. Het kan niet gebruikt zijn voor de aanvoer via het spoor, want het straatspoor eindigt een paar meter lager in een kelder.

Hier loopt het spoor naar rechts naar het hoogspanningslab. Daarbij moet een aantal hoogtemeters overbrugd worden. Goed te zien is dat er railkruisen in de straat liggen, bedoeld om de te testen apparatuur in de hallen te rijden.

Tot slot nog een blik vanaf het viaduct over het spoor naar Nijmegen op de imposante buitenwand van het laboratorium.

VONK TOTAAL

heeft 't allemaal

*Tabak

*Snoep

*Tijdschriften

*Drogisterij

*Geneesmiddelen

*Bloemen en planten

*Wenskaarten

*Strippenkaarten

*Bus abonnementen

*Fotokopiëren

+Zwart/wit € 0,05

+kleur 1^e klas

*Fax service

*Kantoorartikelen

*Inbinden

*Snijden

*Plastificeren

*Bedrukken van:

+T-shirts

+Muismatjes

+Servetten

+Bekers etc. etc.

*Krasloten

Apotheek service

Oranjestraat 74, Arnhem
tel. 026-4450057
ma, di, do, vr 07.30 - 18.00 uur
za 08.00 - 16.00 uur, wo gesloten

www.vonktotaal.nl

**extra pinnen
geen probleem!**

Stomerij

Inkjetcartridges*

Diverse telefoonkaarten*

Staatsloten*

Fotoservice*

Fotorolletjes*

Citin tapijtreiniger*

Videobanden*

CD-ROM'S*

Fototoestellen*

Invite cosmetica*

Cadeauartikelen*

Kerstbomen*

Postzegels*

Speelgoed*

Muziek cd's*

Simson plakspul*

Gekleurd papier*

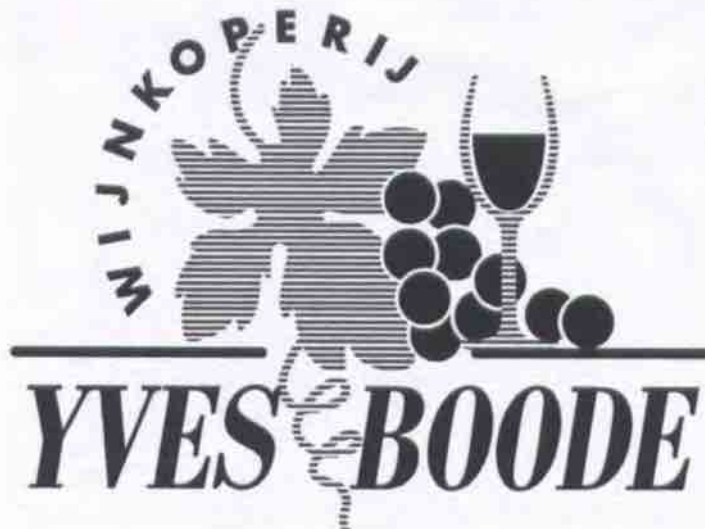
Furnituren*

DMC-garen*

Batterijen*

Lotto+Toto*

Potgrond*

**Wijnen uit vele landen. Uitgebreid assortiment gedistilleerd.
Meer dan 350 whisky's. Relatiegeschenken.**

STEENSTRAAT 28 - ARNHEM - TELEFOON 026 - 3515681
INTERNET WWW.YVESBOODE.NL MAIL INFO@YVESBOODE.NL

De grote ommakeer (II)

📷 en 🗨️ door **Everard van der Velden**

Ja, we kennen natuurlijk allemaal de rubriek “De draaischijf” van Martien in ons onvolprezen clubblad Het Zijspoor. Dus toen ik een artikeltje wilde schrijven over de bouw van de Spoor 1 draaischijf (ja, je leest het goed), moest er voor het fatsoen toch wel even een andere naam verzonnen worden om plagiaat te voorkomen.

Met zijn bruglengte van 740 mm (anders passen de BR 01 en de BR 50 er niet op) kun je gevoelig spreken van groot. Vooral als je de handzame H0-versie daarnaast zet. En wat doet een draaischijf? Juist, hij keert de stoomlocomotieven om. Ja, hij zet de locs natuurlijk ook op de juiste sporen van de locloods of de verzorgingssporen, maar het omkeren was in het stoomtijdperk toch echt de hoofdzaak. In dit opzicht vond ik de titel “De Grote Ommakeer” wel toepasselijk. Maar die benaming heeft wel een dubbele bodem, want het ‘omdenken’ van H0 naar Spoor 1 heeft wat teweeg gebracht...

Ja, hij past er maar net op...

Nou vond ik bij de modelspoorbeurs in Houten en ook bij Eurospoor in Utrecht de Spoor 1 modulebanen altijd al erg interessant. Meestal was ik wel een kwartiertje bij dit mooie grote spoor te vinden. De enorme perfectie in detaillering, die bij deze schaal mogelijk is, maakte best wel indruk. Maar tegelijkertijd wist ik dat ik er nooit en te nimmer de ruimte voor zou hebben. Om een mooie Spoor 1 modelbaan te bouwen heb je eigenlijk een gymzaal nodig. En de meeste mensen hebben die niet.

Soms moet je bij de foto twee keer kijken. Is hij echt of is het een modelspoor locomotief?

Enige tijd geleden kreeg ik de kans om mijn favoriete loc, de BR 01 in Spoor 1 voor een aangename prijs te kopen. Na een optische verouderingskuur, die door modelspoorgekken 'weatheren' wordt genoemd, maar soms ook door mensen bestempeld wordt als "zonde; hij zag er zo mooi uit", was de 01 voor mij de ultieme loc geworden. Maar gebruik ervan was beperkt tot enkele meters heen en weer rijden op provisorisch gelegde rails. De beweging van de aandrijfstangen en het realistische geluid waren interessant, maar een spannender en levendiger lay-out was denkbaar. Rond die tijd ontstond bij de MVA het streven eens een begin te maken met het Spoor 1 gebeuren. Koren op mijn molentje.

De geweerde BR 01 182. Voor mij de ultieme loc, hier met een eveneens prachtige achtergrond.

Naar aanleiding van de vele enthousiaste reacties (ook de mijne) op de modelspoordagen 2018, waarbij de BR 50 van Ron vele harten sneller deed kloppen, werd besproken dat het toch wel heel leuk zou zijn, om wat meters Spoor 1 te hebben, waar we onze locs en wagons konden gebruiken. Na overleg met het bestuur werd besloten een soort lang schap te maken vanaf de knutselruimte tot achteraan bij Carlo's bibliotheek. Net een boekenplank, maar dan anders. Op die zeven meter konden we dan twee sporen leggen en heen en weer rijden, net zoals bij de laatste modelspoordagen.

De lay-out van het linkergedeelte van de Spoor 1 baan. Met de platte schijven tussen de spoorstaven is de rails provisorisch vastgelegd. Na het ballasten gaan deze ringen er uit.

Welnu, de plank kwam er, maar het toeval wil, dat zo'n twee weken na de montage ervan, deze plank al weer overbodig werd. Murphy? Nou nee, het werd daarna nou juist geweldig interessant. Jitse kreeg het voor elkaar het voormalige onderdelenmagazijn naast de kantine erbij te huren.

Voilà: acht bij vijf meter voor uitbreiding. Riep daar iemand iets over Spoor 1? Na enig duwen en trekken, waarbij overigens geen gewonden vielen, werd besloten een deel van de ruimte te gebruiken om de kantine groter te maken. Volgens velen geen overbodige luxe. Daarnaast kon er langs de wanden een Spoor 1 modulebaan gemaakt worden.

De wand tussen de kantine en het magazijn bleek niet bestand tegen de verwoestende werking van de zagen, koevoeten en sloophamers, waarmee Jan H., Jitse, Ron en ik er op los gingen. In de middag van de eerste 'verbouwingsdag' was zijn ondergang een feit. Een prachtige nieuwe grote ruimte was ontstaan. Foto's van deze actie waren te zien in Het Zijspoor nummer 1 van dit jaar.

Verantwoord gesloopt door vandalen (?).

Door de geweldige contacten van Jan L. konden we al heel snel mooie vloerbedekking leggen voor een meer dan prettige aanschafprijs. De wanden werden geverfd met een hemelsblauwe band, waarop een aantal zomerse wolken verschenen. Wel zit er ook een wolkje bij met een dreigend donker randje (cumulus hommelles), ook bij de MVA kan het niet altijd mooi weer zijn.

In eerste instantie werd gedacht aan een baan vanaf de bar tot aan de linker deur naar de wenteltrap in de fabriek. Totdat Willie terecht opmerkte: waarom niet door de bocht tot aan de deur bij het 'dirigenten-opstapje' van Hans K.? Goed idee. Dan kunnen we in dat extra hoekje mooi een bescheiden locdepot maken. Na vrolijke onderhandelingen met Hans mochten we zelfs het glas in de deur weer vrij maken. Maar nu heeft Hans in zijn achteruitkijkspiegel natuurlijk wel het mooie Spoor 1 materieel. Win-win noemen we dat graag. Omdat Roland toegang wil houden via die linkerdeur naar de fabriek, hebben we de modulebakken in die hoek zó vorm gegeven, dat de vrije doorgang langs een 45 graden afschuining blijft bestaan.

Het monteren van de modulebakken was alweer een feest. Iedere keer zagen Jan H. en ik de baan weer een stuk completer worden. Na een paar dagen stond er al een knappe basis voor de Spoor 1 baan. De hoogte van de modulebakken hebben we op één meter bepaald. Theo G. en ik hebben daarvoor uitgebreid 'proefgezeten'. Bij deze hoogte kun je, zittend op de kantinstoelen, nog net op de rails kijken en toch mooi het drijfwerk van de locomotieven zien.

De handbediening van twee wissels met de omschakeling van het hartstuk middels een micro-switch.

Bij Spoor 1 banen wordt om diverse redenen relatief vaak met handbediening gewerkt. De schroefkoppelingen (veel realistischer dan de nogal lompe automatische koppelingen) worden met de hand, vaak ook met een pincet, aangehaakt. De wissels zijn ook vaak handbediend, want Spoor 1 banen lopen zelden rond vanwege de benodigde ruimte. De boogstraal om zonder beperkingen te kunnen rijden is namelijk al 2,32 meter, zodat je voor een halve cirkel al snel zo'n meter of vijf nodig hebt. Daarom hebben de meeste banen een langwerpige, L, of U-vormige lay-out. Dan loop je makkelijk langs de sporen.

Daarnaast is de baan vaak zó groot, dat je graag met je afstandsbesturing meeloopt met de trein om te zien of alles goed gaat. Want nog meer dan bij H0 wil je bij deze schaal koste wat het kost aanrijdingen voorkomen. Die resulteren bijna altijd in flinke reparatiekosten. De massa is nu eenmaal (2,7 tot de derde macht) bijna twintig keer zo groot.

MODELSPOOR, JE KUNT ER NIET VROEG GENOEG MEE BEGINNEN!

Gratis Verzending!
Binnen NL
BIJ ORDERS VANAF €100,00

Korting 10% op Startsets!

power FEATURES

25100 | www.maerklin.com

Start met een eindeloos trein avontuur
speciaal gericht op kinderen vanaf 3 tot 6 jaar.

Loseweg 39 7315BB Apeldoorn T 055 521 22 70 www.myplayworld.nl

Briljant

📷 en 🗨️ door Hans van de Ven

Goed idee, Jitse, om het briljanten bruidspaar Willem en zijn Cornelia op 22 september te bedelven onder felicitatiekaarten. Dus ging ik op zoek naar een mooie kaart, met geluid misschien, 3D wellicht. 3D??? Kan ik er niet een klein diorama van maken? Dus zette ik de zaag in een Rathaus, bouwde een simpel kastje en zorgt een restantje achtergrondfoto voor dieptewerking. Eén vraag was voor de argeloze bruidegom genoeg om me alles te vertellen wat ik wilde weten. Plaats van handeling: Den Haag. Zijn liefje had ie gevonden in de drogisterij. De weg daarheen staat dus op de ANWB-wegwijzer aangegeven, evenals het kantoor van Rijkswaterstaat.

Het bord Den Haag in combinatie met het rood omrande verkeersbord vond ik niet geslaagd - is 65 verboden of zo? In de bak met wat loodgietersspul vond ik twee koperen knelkoppelingen. Trouwringen! Op de beurs in Houten scoorde ik een bruidspaar. Thuis ontdekte ik dat de bruidegom maar één voet had. Geen probleem: de taxichauffeur was heel genereus en wilde er zelfs wel twee doneren. Het was een enorm gepruts om het halve gebouw goed te verduisteren, maar nu kan het tafereel 's avonds sfeervol licht verspreiden; de batterijtjes, uiteraard met schakelaar, zitten aan de achterzijde gemonteerd.

Over belangstelling heeft het bruidspaar niet te klagen. Al het publiek komt overigens uit de doosjes met poppetjes die Willem zélf maandenlang zo secuur heeft zitten beschilderen.

Over belangstelling heeft het bruidspaar niet te klagen. Al het publiek komt overigens uit de doosjes met poppetjes die Willem zélf maandenlang zo secuur heeft zitten beschilderen.

Flink wat belangstelling bij de (65-jarige) bruiloft van Willem en zijn bruid. Er is zelfs een conducteur met een spiegelei ingehuurd om alles in goede banen te leiden.

En het feest duurde voort tot in de kleine uurtjes...

24TRAINS.TV ALLES OVER TREINEN

**GEEF EEN 24TRAINS.TV ABONNEMENT
CADEAU EN KIJK ZELF EEN MAAND GRATIS!***
Het mooiste cadeau voor treinliefhebbers

3 MAANDEN
abonnement

€ **29,85**

**GEEN AUTOMATISCHE
VERLENGING**

6 MAANDEN
abonnement

€ **49,75**

**GEEN AUTOMATISCHE
VERLENGING**

1 JAAR
abonnement

€ **99,50**

**GEEN AUTOMATISCHE
VERLENGING**

**GA NAAR WWW.24TRAINS.TV
KIES **GIFT** IN HET MENU EN GEEF,
VANUIT JE LUIE STOEL, DIT CADEAU.**

* Deze actie is geldig t/m 31-12-2020. Al abonnee? Dan wordt de gratis maand opgeteld bij je huidige abonnement. Cadeau abonnementen en jouw gratis maandabonnement worden niet automatisch verlengd.

Over de brug

📷 door **Theo Grootens**

📄 door **Hans van de Ven**

Hoe groter de kloof, hoe mooier de bruggen

Toen ik - saai begin van dit verhaal - na een half mensenleven mijn treinspullen weer uit hun banendozen haalde, ontwierp ik een rondlopende baan die bij de kamerdeur een dubbelsporige wegneembare brug zou krijgen. Mijn (verjaardags)keuze viel op de 56 cm lange Faller boogbrug (art. 120482) en als aanbruggen de vakwerkbrug (art. 120534) die ik samenstelde met bovenliggend spoorbed, aan de ene zijde 18 cm, aan de andere zijde 7 cm lang. In elkaar lijmen, plaatsen en rijden maar! Maar nu ik tien jaar later de brug op een nieuwe baan herplaats

ben ik een stuk kritischer. De plasticlook ergert me, de brug is slechts vervuild door neerduwarrelend stof en ik heb de nodige vraagtekens bij de combinatie spoorbed en bielzen. Ik vraag Theo Grootens om hem onder handen te nemen en verslag te doen van zijn werkzaamheden.

De brug die Hans me komt brengen is tot mijn opluchting kleiner dan wat ik van een eerste observatie had onthouden. Heb ik onbewust opgezien tegen de renovatie? Dit is toch een kolfje naar mijn hand? Bij geen enkel modelbouwproject stel ik me tevreden met het verlijmen van de kit. Altijd kritisch op wat uit de doos komt en welke plek het op de baan gaat krijgen. Ik gebruik een heel arsenaal aan verf en de laatste tijd ook poeders. Allereerst de brug maar eens stofvrij maken, even onder de douche. De nazomerhitte op zolder zorgt voor een vlot

droogproces. Nu de rails is verwijderd vallen de grote ronde gaten en de sleuven in het spoorbed op. Geen idee wat daarvan de bedoeling van de fabrikant was. Die ga ik dus alvast een eerste keer opvullen met acrylaat kit. Het plastic is fragiel en in de loop der jaren nog brozer geworden, zo lijkt het. Heel wat dwarsbalken en diagonalen van de brugbogen zitten los of zijn gebroken. Dus alle losse delen gelijmd en hier en daar gerepareerd. Ook tijdens het werk zal dit nog enkele malen nodig zijn, wanneer ik een wandstaaf iets te hard aantik. Ik verstevig ook de verbinding tussen de hoofdoverspanning en de twee aanbruggen door de kieren op te vullen. Gaandeweg voel ik de stevigheid in de rivieroverspanning weer toenemen.

Tussen de bedrijven door had ik enkele missende rollers aan de zichtkant en aan de brugpijlerkant geplaatst. Het was me al eerder opgevallen dat de aanbruggen aan de buitenzijde met rollers op een gemetseld landhoofd rusten maar dat ze bij de aansluiting op de hoofdbrug totaal niet ondersteund werden. De rollers zweefden er nutteloos in het luchtledige. Ik had beloofd daar een oplossing voor te zoeken. Maar welke? Die rollers moesten ook ergens op steunen zonder de brugpijlers te moeten verbouwen. Trouwens, meneer Faller, zoals de voorloopbruggen nu aan beide kanten op rollers staan is niet zoals het in werkelijkheid gebeurt. Dat zou officieel aan één zijde een scharnier en alleen aan het andere uiteinde een roller moeten zijn. Daarmee krijgt zo'n brug zowel in de hoogte (doorbuigen) als in de lengte (temperatuurverschillen) enige bewegingsruimte. Hans geeft bij telefonisch overleg de tip om delen uit een oude sloopbrug in te zetten. Dat geeft de doorslag, er kunnen vier kruisverbanden uit worden gerealiseerd. Ze moeten wel circa 3 mm breder gemaakt worden maar passen dan mooi onder de staalconstructie. Vanzelfsprekend haal ik nu alle (ook eerder teruggeplaatste) rollers weg aan die kant van de brugpijler.

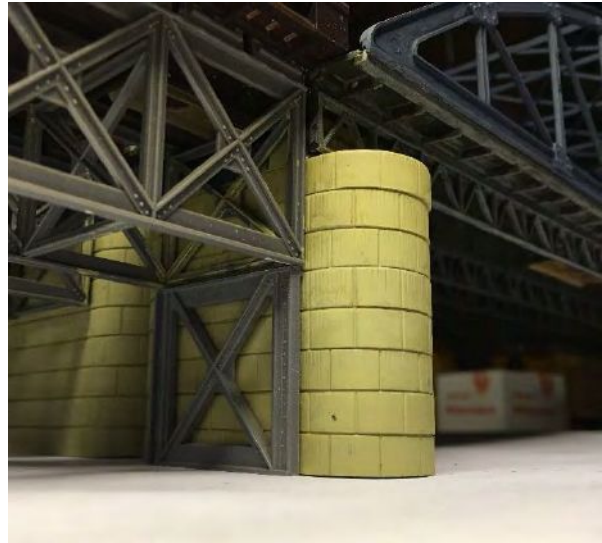

Omdat het kruisverband er qua hoogte nu precies onder past, sjoemel ik hier een beetje en laat het scharnier weg.

Nu het acrylaat droog is kan ik de gaten en sleuven een tweede laag geven en zijn ze mooi vlak opgevuld. Het moment is aangebroken om de kwasten ter hand te nemen. Als altijd gebruik ik Humbrol mat, op terpentinebasis derhalve, maar ik gebruik eigenlijk alleen wasbenzine om te verdunnen. Allereerst krijgen de betonnen brugpijlers een laagje. Dan geef ik het kruisverband onder de hoofdbrug een metaalkleur. Het is een stalen brug nietwaar? Ook de bogen neem ik onderhanden met een eerste verlaag. Ondertussen bedenk ik: was het maar een vierendeelbrug! De Belgische ingenieur Arthur Vierendeel ontwierp bruggen waarvan de verticale stijlen zo robuust waren uitgevoerd dat diagonale verbindingen overbodig waren. Dat had de bereikbaarheid van de binnenzijde van de brug aanzienlijk vereenvoudigd. Met andere woorden, het is best lastig om overal goed bij te kunnen en niet alles onder te klodderen. Maar nu het "plastic" van de bogen mat is en de lijmplekken niet meer te zien zijn, begint het al aardig wat te lijken.

Kijk, de vier uit de sloop verkregen kruisverbanden geef ik een metaalkleur, nu ze nog losliggen. Da's pas fijn werken. Zodra ze droog zijn plaats ik deze kruisverbanden tegen de brugpijlers. Terwijl verf en/of lijm drogen kan ik mooi op internet zoeken naar graffiti. Als ik geschikte 'pieces' heb gevonden, dan print ik ze, scheur ze uit en lijm ze op de brugpijler. Toch eens bedenken of ik bij dit soort klussen ook niet een eigen tag zal plaatsen. Gewoon, voor de persoonlijke touch. Van de vier markeringen van de doorvaarthoogte die op de brugpijlers geplakt zaten heb ik er bij het schoonmaken twee kunnen redden. Deze heb ik vervolgens op een stukje plastic geplakt en de randen daarvan geverfd. Ze zullen in een later stadium als borden tegen de brugpijlers geplaatst worden.

En vóórt met de uiteenlopende schilderwerkzaamheden. Het kruisverband onder de voorloopbruggen is geverfd. De leuningen op de voorloopbruggen zijn nu zwart gemaakt evenals de zijkanten van de plankieren. De plankieren zelf krijgen natuurlijk ook een kwastje. De rijplaten (waar het spoor op komt te liggen) hebben nu een roestkleur met extra zwart om het geheel donkerder te maken. Hier en daar heb ik met roestkleur accenten aangebracht op de bogen en de kruisverbanden. Maar dit verouderen van de brug heb ik beperkt gehouden. Het was niet de bedoeling om er een in vervallen staat verkerende brug van te maken. Weliswaar viste ik ergens op dat de bewuste brug thuishoort in tijdperk II (1920 - 1949), tot op de dag van vandaag daveren er dagelijks treinen overheen, zowel personentreinen als (ook zwaar) goederenvervoer. Dan mag je aannemen dat de brug adequaat is onderhouden en uitstraalt dat veilig verkeer gegarandeerd is.

Tja, en dan de discussie over de bevestiging van de rails in het spoorbed van de brug. Hier hebben Hans en ik onze gedachten over laten gaan. Als de railstoelen vast gelast zitten in het stalen bed, dan zijn bielzen overbodig. Maar het lijkt een onmogelijke opgave losse railstoelen, zo al beschikbaar, exact op de juiste positie en keurig in lijn te fixeren. Internet houdt in

deze kwestie de verwarring in stand. We lezen dat ter verbetering van de veerkracht op de overgang tussen spoordijk en brug juist een extra dik ballastbed aanbevolen wordt. Maar ook dat stalen bruggen vaak een vakwerkbodem hebben; zie bijvoorbeeld het Roco bouwpakket brug (art. 40081). Nou goed, die hebben we dus niet. We overwegen nog om rails met betonbiels te gebruiken, puur om het verschil tussen land en brug optisch te benadrukken. We lezen ook over zogeheten holle brugrails, die vrij laag zijn en een brede voet hebben. Maar uiteindelijk valt de beslissing op grond van de zin: 'Op stalen bruggen ligt het spoor gewoon op houten dwarsliggers.' We laten ballast dus achterwege. Twee klusjes die Hans nog zal

aanpakken: een flink langere 'broekbalk' kan fungeren als afsluiting van het ballastbed en tegelijkertijd als laatste biels voor de brug. Ook een geleidebalk, ook wel bekend als dwangrail, wordt vast een mooie aanvulling.

Nu mag alles goed drogen alvorens ik de laatste puntjes op de i ga zetten. Daarbij moet je denken aan met de "dry brush"-techniek de klinknagels ophalen. Dat is nog wel een onopgehelderd verhaal. De knoopplaten met de klinknagels zitten allemaal aan de zichtzijde van de brug! Enkele bogen zijn dus - bewust of per ongeluk, dat weet Hans niet meer - verkeerd geplaatst. Enfin, het is wel fijn voor het totaalplaatje. Hier en daar vervuil ik nog iets met sterke Artitec poeders. Die gebruik ik ook om de plankieren mat te maken. Ik doe een paar stappen achteruit om het eindresultaat te beoordelen. Een uitdaging bij dit soort bewerken is: wanneer te stoppen. Ja, ik denk dat de brug nu wel klaar is en bel Hans.

Gebruikte verf is Humbrol Mat: 33 zwart, 34 wit, 70 bruin, 113 roestkleur, 93 woestijngel (met zwart voor de brughoofden), 96 RAF blauw (met zwart voor de bogen), 53 metallic donkergrijs.
Gebruikte Artitec poeders: 70.008 bruine aarde, 70.009 reebruine aarde, 70.011 zwartbruine aarde, 70.007 Chrome oxide groen.

Naschrift Hans

Wat ben ik blij met mijn brug! Maar eerst aan de slag met de geleiderails. De punt aan begin en eind maakt een knik van ongeveer tien graden. Dus ik print een gradenboogje en maak daarvan een mal die ik op een plankje vastplak. Ik sloop een flexrail, slijp die op de juiste plaatsen een klein beetje in en de uiteinden taps. De beide delen klem ik op de mal vast en laat soldeer in de punten vloeien. Geen probleem natuurlijk dat het papier een beetje schroeit.

Dan volgt het hoofdstuk verroesten. Maar welke kleur en werkwijze ga ik daarvoor gebruiken? Ik heb potjes roest van Anita Decor, Polly, Ammo by Mig en een stift van Woodland. Mwah, zeg ik bij ieder proefstukje en ik vraag Jaap naar zijn favoriete roestverf. Dat blijkt 'lederbruin' te zijn. Dat lijkt me gek: mijn schoenen zijn toch niet verroest? Revell lederbruin heb ik trouwens al in mijn bezit. Eigenwijs als ik ben, fiets ik naar Hobma en koop Revell Roest. Om thuis te constateren dat ook dat mwah is... En ja hoor, lederbruin komt nu ook bij mij als beste keuze uit de bus. De toekomst zal uitwijzen of het lukt de sporen bovenop schoon te houden, maar de geleiderail juist verroest te laten. Kan ik mijn Lux borstelwagen dat leren?

Inmiddels ligt de brug weer over de rivier. Ik zorg voor aansluitende weggetjes. Ballasten tot de brug, groenvoorziening verzorgen, details aanbrengen en genieten maar.

Velperpoort laat jaren 50 en 70 eindelijk achter zich *(Gelderlander, vrijdag 14 augustus)*

Hogere perrons moeten gelijkvloers in- en uitstappen mogelijk maken. De verbreding maakt het station veiliger voor wachtende reizigers. Tien dagen buitendienststelling. FOTO 4

Het verhaal achter de trein die al jaren 'verstopt' staat *(Gelderlander, woensdag 19 augustus)*

Onze burens van het Brandweer Trainingscentrum Kleefse Waard heeft een compleet oefendorp, inclusief geldautomaat om plofkraken te simuleren. ProRail traint er graag. Hersparingen bijvoorbeeld. Naast de ICM 4001 staan er twee ketelwagens. FOTO 2

Spoorwerk Elst veroorzaakt een regen aan klachten *(Gelderlander, vrijdag 21 augustus)*

Editie Betuwe besteedde ruim aandacht aan de spoortunnelbouw in Elst. Alle edities liggen drie maanden bij Carlo in de bieper (zoals trouwens alle knipsels uit de Nieuwspas). FOTO 8

Het coronavirus rijdt nog lang mee op de trein *(Volkskrant, woensdag 26 augustus)*

Voor de nieuwe concessie van de Valleilijn heeft geen enkele vervoerder interesse getoond. Het ov is somber over de toekomst. NS verwacht nog tot 2025 een sterke vermindering van het aantal reizigers. In die periode verlopen nog twintig concessies voor stads- en streekvervoer en een enkele regionale treindienst.

Geen ritten met kleine bussen vanwege corona *(Gelderlander, woensdag 26 augustus)*

Personenvervoerders zoals Breng doen de kleine bussen in de ban, omdat nog niet genoeg onderzoek is gedaan naar het risico van verspreiding van het virus.

Treinuitval stuk lager: rijtuigen hebben minder last van hitte *(Gelderlander, wo 26 augustus)*

Alle koelssystemen preventief gereinigd, airco's op halve kracht, maar ook 'vlootanalisten' die alle data monitoren en zo storingen kunnen voorkomen. Resultaat: een derde minder treinuitval.

NS haalt definitief streep door korting middagspits *(Volkskrant, donderdag 27 augustus)*

De 700 duizend houders van een voordeelurenkaart moeten het volle pond gaan betalen in de avondspits.

Snellere treinen naar Berlijn en Brussel in 2024 *(Gelderlander, donderdag 27 augustus)*

Berlijn wordt sneller bereikt doordat de locwissel bij Bad Bentheim kan vervallen en er niet meer gestopt wordt bij Minden en Stendal. Ook richting Brussel zullen een aantal stops vervallen. De deal met België is bijna rond. Een dag later berichtte de krant: Reizigers plaatsen kanttekeningen bij plan snellere treinen.

De NS heeft nog een flinke zak geld nodig *(Gelderlander, donderdag 27 augustus)*

Interview met nieuwe topvrouw Marjan Rintel. FOTO 1

ProRail checkt of vier overwegen veiliger kunnen *(Gelderlander, dinsdag 1 september)*

Het gaat om de onbewaakte overwegen in Rheden.

Kabinet wil meer tienminutentreinen *(Volkskrant, woensdag 2 september)*

Vanaf eind 2021 op de trajecten Nijmegen - Schiphol en Rotterdam - Schiphol. Ook komt er een tienminutensprinter tussen Dordrecht en Rotterdam, in 2025 doorgetrokken naar Den Haag.

ProRail: het spoor loopt helemaal vol *(Volkskrant, donderdag 10 september)*

Vergeet corona - uiteindelijk komen de reizigers terug. Overvolle treinen zijn te verwachten. Neem Amsterdam, dat 57 nieuwe woningen gaat bouwen of neem de lijn Leiden - Dordrecht waar een kwart miljoen woningen gepland zijn.

'Ik wilde een vergoeding die de NS een beetje pijn doet' *(Volkskrant, maandag 14 september)*

Jarenlang drong Salo Muller bij de NS aan op schadevergoeding voor de deportatieslachtoffers of hun nabestaanden. Nu zijn de Duitse spoorwegen aan de beurt. Muller presenteerde zijn boek over zijn gevecht met de Spoorwegen. FOTO 3

Man naar rechter: 'Met trein reizen is onveilig' *(Gelderlander, maandag 14 september)*

De Tielenaar gaat via de rechter afdwingen dat de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid het vervoerbedrijf tot de orde roept.

Arnhem Centraal hard op weg naar volledig rookvrij *(Gelderlander, woensdag 16 september)*

NS en ProRail trekken deze maand met diverse klusploegen het land door om alle 390 rookpalen en 120 rookroosters op de perrons te verwijderen. Daarmee worden ook de laatste honderd stations rookvrij, per 1 oktober officieel. FOTO 9

In bed in Arnhem, wakker worden in Wenen *(Gelderlander, donderdag 17 september)*

Vanaf december rijdt de Nightjet in 14 uur van Amsterdam naar Wenen. Voor een kennismaking stopte de nachttrein voor één keer in Wolfheze. FOTO 7 (2x)

Trolley 2.0 *(Gelderlander, zaterdag 26 september)*

Nóg groener, nóg verder. De innovatieve trolleybus kan nu ook zonder bovenleiding rijden. FOTO 5

Overheid ondersteunt armlastige ov-bedrijven *(Volkskrant, maandag 28 september)*

De Vervoersregio Amsterdam gaat 235 miljoen euro investeren in meer mobiliteit.

De Nieuwe Zijderoute op het spoor *(Volkskrant, vrijdag 2 oktober)*

Dankzij de coronapandemie is het treinverkeer tussen China en Europa booming als nooit tevoren. Transport per vliegtuig en schip raakte verstoord, de goederentreinen namen het moeiteloos over. En vaak goedkoper en sneller. FOTO 6

Duitse trein niet in Westervoort *(Arnhemse Koerier zondag 4 oktober)*

De Albelliotrein RE19 stopt voorlopig nog niet in Duiven en Westervoort. De ruimte op het spoor is te beperkt. Het plaatsen van ov-chippalen in Elten en Emmerich vordert wel, maar langzamer dan gehoopt.

Te weinig personeel: geen trein *(Gelderlander, woensdag 7 oktober)*

Corona zorgt voor een groot tekort aan verkeersleiders. Daardoor is treinuitval in de regio's Arnhem, Rotterdam en Utrecht te verwachten.

'Houd openbaar vervoer op peil' *(Gelderlander, woensdag 7 oktober)*

Ex-directeur van de Fietsersbond Saskia Kluit wordt de nieuwe voorzitter van reizigersvereniging Rover.

Ov: lijnen weg en minder ritten door coronacrisis *(Volkskrant, vrijdag 16 oktober)*

Versoberingen in de dienstregeling van 2021 zijn onvermijdelijk omdat de ov-bedrijven voor een deel opdraaien voor de verliezen die ze leiden omdat reizigers het openbaar vervoer minder gebruiken.

Alle treinstations krijgen levensreddende AED's *(Gelderlander, dinsdag 20 oktober)*

De komst van deze apparaten op alle 400 stations is mede het resultaat van de hartenkreet van reiziger Arnoud Vermeer naar aanleiding van een niet-gelukkige reanimatie.

NS opent nieuwe fietservice op Arnhem Centraal *(Gelderlander, dinsdag 20 oktober)*

Dit is de dertigste Fiets & Service-winkel en wel in een nieuw jasje. FOTO 10

Chauffeurs Breng: Stop met voorin instappen van bus *(Gelderlander, zaterdag 24 oktober)*

Bijna honderd chauffeurs hebben deze noodkreet aan hun werkgever gestuurd.

Provincie wil treinen wellicht ombouwen *(Gelderlander, dinsdag 27 oktober)*

Gelderland wil mogelijk 36 dieseltreinen ombouwen tot waterstofftreinen. De afschrijvingstermijn van deze treinen loopt tot tenminste 2042. Ombouwen kan veel vervuiling schelen.

Rookpaal kan nieuw leven krijgen als e-bikelader *(Volkskrant, woensdag 28 oktober)*

Industrieel ontwerper Florian Mesch transformeert verdwenen rookpalen tot iconen voor groen, gezond en milieuvriendelijk gedrag.

Aanmelden voor de treinreis: 'We vragen niet iets heel raars' *(Gelderlander, wo 11 november)*

Reizigersvereniging Rover ziet het plan niet zo zitten. Maar NS zegt: het aanmelden is vrijwillig en je helpt er jezelf, anderen en ons mee.

Minder reizigers: buskaartje straks mogelijk duurder *(Gelderlander, donderdag 12 november)*

Impact van corona op het Gelderse openbaar vervoer: 30 miljoen. Mogelijk zullen ook buslijnen moeten verdwijnen.

Intercity naar Berlijn voorlopig niet via Arnhem *(Gelderlander, vrijdag 20 november)*

De internationale verbinding dient ook als binnenlandse intercity: Hilversum, Amersfoort, Apeldoorn, Deventer, Almelo en Hengelo blijven stopplaatsen. Pas na 2030 kan Arnhem weer in beeld komen.

MODELBOUW EN TECHNISCH SPEELGOED EDE
PEPERKAMP

www.peperkampmodelbouw.nl

Tevens gespecialiseerd in radiografische auto's,
 plastic bouwpakketten, modeltreinen,
 autominiaturen, racebanen, vliegers etc.
In- en verkoop van nieuwe en gebruikte modeltreinen.

Verlengde Maanderweg 87 - Ede
 Tel. 0318 - 65 32 32

Geopend van maandag t/m zaterdag
 (tussen 12.30-13.30 gesloten)

 VEILINGHUIS BOUWMAN
SPEELGOEDVEILINGEN 2020

 VEILINGHUIS BOUWMAN
SPEELGOEDVEILINGEN 2020

ONLINE VEILINGEN

**MAANDELIJKS
 2 ONLINE VEILINGEN**

ONLINE VEILINGEN

**MAANDELIJKS
 2 ONLINE VEILINGEN**

Saturnusweg 6a | 6971 GX Brummen | +31 (0)575 56 03 93
 info@veilinghuisbouwman.com | www.veilinghuisbouwman.com

Saturnusweg 6a | 6971 GX Brummen | +31 (0)575 56 03 93
 info@veilinghuisbouwman.com | www.veilinghuisbouwman.com

Kiekje ((2))

📷 en 📱 door **John Brendel**

Als we onze treintjes willen fotograferen lopen we tegen een aantal zaken op. De foto moet scherp zijn over het gehele oppervlak. En daar moet je wat voor doen.

Ik beschrijf hier de techniek, maar dat hoeft je niet te onthouden. Ik eindig met een totaaloverzicht. Dus je kunt zo nodig meteen naar onderaan scrollen naar [FOTO MAKEN](#) ...

*1 Er is scherpgesteld op de loc.
De wagon is onscherp.*

SCHERPTEDIEPTE

Tijdens het maken van een foto bekijk je het resultaat op het display. Is de voorkant scherp, maar ook de hele zijkant tot aan de achterkant? Hiervoor dien je het diafragma zo klein mogelijk in te stellen. Een klein diafragma, bijvoorbeeld 16 of 22, vraagt om een

langere sluitertijd en meestal heb je dan een statief nodig om een scherpe foto te krijgen.

Er is dus een relatie tussen licht en het te gebruiken diafragma met sluitertijd. En ook met het brandpunt van de lens (het objectief).

Als je een mooi portret van je meisje wilt, dan wil je graag de achtergrond wazig hebben. Die moet niet de aandacht trekken. Het gaat om het toetje, nietwaar.

De vakterm van deze mooie bewust gebruikte onscherpte wordt bokeh genoemd. Dit bereik je door een telelens (lange brandpuntsafstand 90 of 135 mm) te gebruiken en een groot diafragma, 4 of 5,6.

*2 Er is scherpgesteld op de wagon.
De loc is onscherp.*

Maar wij willen juist het tegengestelde. Daarom nemen we het standaardobjectief (brandpuntsafstand 50 mm) of een groothoek (brandpuntsafstand 35 mm of minder).

Nu bestaat er een relatie tussen diafragma en sluitertijd. Voor een klein diafragma, bijvoorbeeld 11, heb je een langere sluitertijd

nodig, zeg 1/10 seconde. Het gaatje in de lens, waar het licht doorheen moet, is kleiner, dus is er meer tijd nodig om de sensor (het oude filmvlak) te voorzien van beeld. Bij deze sluitertijd moet de camera op statief, omdat er kans is op trilling en onscherpte.

Niet iedereen heeft een digitale spiegelreflex met objectieven. En zo ja, dan heb je die niet altijd bij je. Wel je smartphone.

De kwaliteit van onze mobieltjes is de laatste jaren gewoon prima. De nieuwere modellen hebben ook al meerdere lenzen. Ook zijn ze voorzien van beeldstabilisatie; deze onderdrukt trillingen bij het uit de hand fotograferen. En de ingebouwde software doet ook een duit in het zakje. Waar de spiegelreflex het laat afweten, doet het mobieltje het gewoon, zonder flits.

- **FOTO MAKEN MET SPIEGELREFLEX**

Zet de camera op statief.

Gebruik het standaard of groothoekobjectief.

Nog beter is een macrolens.

Zorg voor een goede verlichting van het onderwerp. Zet de loc buiten op de tuintafel, of als je binnen fotografeert, doe de verlichting aan. Liefst nog met een extra (sterke) lamp erbij. Let er wel op, dat er geen overheersende schaduwen in beeld komen. (Dit onderwerp wil ik een volgende keer beschrijven.)

Gebruik diafragma 11, 16 of 22 met bijpassende sluitertijd.

Bekijk de genomen foto en beoordeel de scherpte. Is dit wat je wilde? Zo niet, probeer het nogmaals.

3 Hier is extra verlichting gebruikt. De kleuren zijn meteen warmer en natuurlijker. De loc is scherp en de wagon op de achtergrond is redelijk scherp.

- **FOTO MAKEN MET DE SMARTPHONE**

Maak een foto met de smartphone. Draai je mobiel 90 graden, zodat je een brede (landschap) foto krijg in plaats van rechtop (portret).

Gebruik een extra lamp. Meer licht betekent meer scherptediepte en mooiere kleuren.

Gebruik een statiefje.

Zo, dat was het voor deze keer. Een volgende keer ga ik dieper in op verlichting, extra app voor je mobieltje om meer in te kunnen stellen, enzovoort. Ik hoor graag van jullie. En je mag mij altijd even appen of bellen voor advies.

TIP: kijk eens naar de foto's in onze modelbladen. Let op scherpte, belichting, sfeer. Daar leer je van.

Laat die maar schuiven!

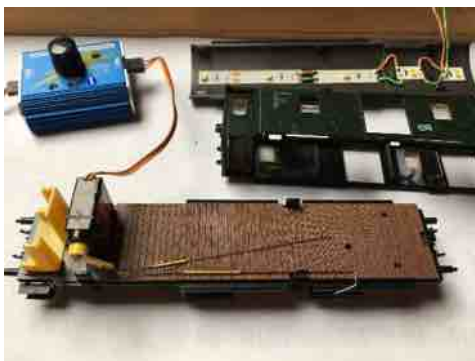
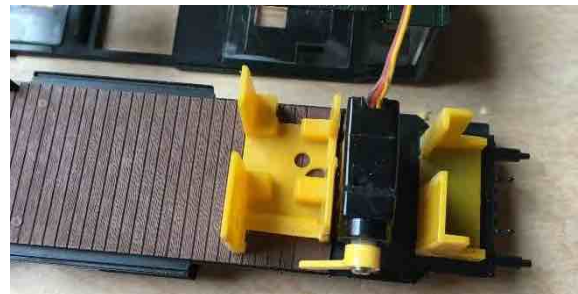
📷 en 🗨️ door Theo Grootens

Een schuivende schuifdeur in een wagon leek me een mooie uitdaging. Eerst een geschikte goederenwagon gezocht die goed toegankelijk is. Die werd gevonden bij Roco en wel de bagagewagon uit de “donderbus”-serie. Het dak kan daarvan af, wat verlichting aanbrengen eenvoudig maakt. Verder is de bovenbouw makkelijk los te halen, er ontstaat dan in feite een platte wagon.

Nu kijken waar de servo geplaatst kan worden om de deur te laten bewegen en dan blijkt dat het ineens lastig is om een standaard servo uit het zicht te plaatsen. Nu weet ik dat de servo's die Faller gebruikt in zijn bouwpakketten net een slag kleiner zijn. Zo'n miniservo was eenvoudig via internet te vinden. Op de foto zie je onder een standaard servo en daarboven het kleinere exemplaar.

Na het wegsnijden van de bevestigingslippen van de servo kan deze perfect worden weggevoerd in de toiletruimte van de bagagewagon.

Vervolgens was het even uitzoeken wat de beste aangrijpplek was om de deur te laten schuiven, dat bleek dus aan de onderkant van de deur te zijn. De aandrijfstangen van verenstaal worden in een messing buisje op zijn plaats gehouden.

Nu de ruimte nog aankleden met een Preiser die de deur bedient en een collega die een pallet met laadgoed trekt. Zo, het dak kan er weer op. En dan ziet het er zo uit:

Deurtjes open...

Deurtjes (bijna) dicht.

Toch zal dit een beetje saai verhaal blijven, wegens het ontbreken van beweging in ons Zijspoor. Laten we hopen dat we snel het Covid-19-drama kunnen afsluiten. Dan kan iedereen met eigen ogen op de club zien hoe deze wagon meer leven brengt in de haven. Zou sowieso fijn zijn als we met zijn allen weer wat leven in het clubgebouw konden brengen.

Voor nu is het een beetje behelpen, maar via het linkje en de QR-code kun je maar liefst acht seconden bewegend beeld zien. En wees gerust, op de clubbaan kun je de deuren simpel bedienen met een schakelaar. Handen thuis!

<https://youtu.be/aBoif2p5WpE>

MVA forum en vraagbaak

Ons forum op WhatsApp telt 25 leden. Ik haal hier een kleine selectie uit het afgelopen jaar terug om er nog even op te klikken. Voor de anderen om te zien wat je mist (en je via Robert aan te laten sluiten).

Op 5 september 2019 plaatste John zijn film 'boompjes maken' van de workshop die Jaap verzorgde. Kijk ons nou toch eens lekker fröbelen: <https://youtu.be/cHlw4ES4BME>

Op 8 september noteerde Robert: Vanochtend toch maar besloten om te gaan kijken bij Terug naar Toen van de VSM in Beekbergen. Effe de sfeer en kolendampen opsnuiven.

<https://youtu.be/LmbTV2tqMGQ>

Guus vond in november een film van de Nederlandse Spoorwegen in 1924. Acht minuten genieten https://youtu.be/0Mo4ksyO_2o Tip van Everard: kijk vanaf 2:45 naar beelden van Arnhem Berg en een rit naar Oosterbeek.

Het jaar 2020 begint goed. Robert noteert: Voor de liefhebbers van sneeuw en een ritje door de Zwitserse bergen. Echt even genieten.

<https://youtu.be/jT601OI27Dk> Lennart reageert: Fantastisch Robert! Vanaf minuut 15 begint de trein aan de afdaling van het Albula-dal. Om hoogte te verliezen, slingert de trein zich door allerlei bochten en tunnels. Een van de mooiste stukken spoorlijn die ik ooit heb gezien.

Dan vindt Guus een lekker gekke zwart-wit film van een treinfanaat (beetje Oliver+Hardy): <https://www.facebook.com/449319252120346/videos/473958006323137/>

Lennart geeft een linkje naar een krantenartikel over de Arnhemse stoomloc Aagje in de Efteling <http://houvanarnhem.nl/hoe-arnhems-stoomtreintje-nog-steeds-rond-gaat-in-de-efdeling/> En dan voegt Carlo er een filmpje van bij <https://youtu.be/paGjTpNZqas>.

Tijdens de intelligente lockdown noteert Lennart: Nu we zoveel vrije tijd hebben, hier een mooie site met veel oude foto's <https://www.klassiekebeveiliging.com/home.htm> (ook van Arnhem en omgeving).

In mei maakt Carlo ons lekker met een Krokodil, maar dan wel van Lego: <https://www.bricktastic.nl/lego-creator-expert/lego-10277-crocodile-locomotive-verschijnt-in-de-zomer/>

Jasper heeft in augustus een tip die het hele jaar geldt: ga nooit te dicht bij het spoor staan om treinen te filmen. Het kan fout gaan. <https://youtu.be/16kCRTFJr04>

Lennart start eind september een draadje over een seinhuis gemaakt van een oude wagon. Jaap heeft er ook zin in: Een leuk idee. Ik ga er ook eentje maken. Heb jij nog meer afbeeldingen kunnen vinden? Robert denkt en googelt mee. Behelfsstellwerk bleek de juiste zoekterm te zijn.

Lennart plaatst in oktober een filmpje van de werkzaamheden rond station Velperpoort en noteert: Leuk om even te kijken en misschien wat inspiratie opdoen voor een werk-scène op je baan! <https://m.youtube.com/watch?v=0GcogIRbTeM>

Dan trakteert Guus op een ingekleurde film. Veel oude Haagse trams van rond 1930. Met beelden van het viaduct van het Hofpleinlijntje over de Rijksstraatweg. Screenshot hier links-
onder <https://youtu.be/nmaP1xWO9B4>

09-10-2020 - Jasper: <https://youtu.be/KnOVXkPxRZw>. Vom Brenner über Rosenheim ins Altmühltal. Dit (screenshot hier rechtsboven) is nog eens een privé modelbaan van superlatieven. In een ruimte van circa 150 m² heeft een jongen van 26 jaar zijn modelbouwdroom werkelijkheid gemaakt. De modelbaan heeft een totale rijlengte van 2714 meter. Meer informatie vind je op zijn website www.modelbahn-heigermoser.de. Hij rijdt met goederentreinen tot 6,75 m en reizigerstreinen tot ongeveer 5 meter. Hierdoor is het mogelijk om met een ICE 1, ICE 2 of ICE 3 op juiste lengte te rijden. Veel plezier met kijken. P.S. klik ook even zijn andere filmpjes op zijn kanaal. Het is de moeite waard.

22 oktober Robert plaatst het filmpje dat vijf jaar geleden draaide tijdens onze presentatie in de Rijnhal: <https://youtu.be/va4U3VUn-el>.

9 november Carlo: <https://youtu.be/HGWKZWkyQho> Van wrak tot museumtrein (Plan U 151).

„Uit d'Oude doos”

door Bert Pas

‘MOGUL’ (1900)

Ditmaal gaan we naar de USA begin 1900. De locomotief van dit type 2-6-0 was met recht het ‘manusje van alles’ in de belangrijke periode van de verovering van het Amerikaanse westen. Van deze gemengde locomotief die alle diensten aankon zijn tussen 1860 en 1910 meer dan 11.000 exemplaren geproduceerd. Ze trekt even gemakkelijk trage passagierstreinen als goederentreinen over de kleine Amerikaanse lijnen. In het begin van de 20^e eeuw wordt ze vervangen door de krachtiger 2-8-0.

De locomotief die alles kan

Een zgn. ‘gemengde’ locomotief kan alles wat het resultaat is van een compromis, voert ze haar taken bevredigend uit maar zeker niet perfect. Na de vermaarde 4-4-0'en worden de 2-6-0'en het tweede Amerikaanse standaardtype en er worden er tussen 1860 en 1910 maar liefst 11.000 van gemaakt, voornamelijk door de firma Rogers. Deze ‘Moguls’ worden in de catalogus aangeboden in diverse afmetingen en ze wegen tussen de 31 en 45 ton. Ze halen een snelheid van maximaal 80 km/h. Ze hebben vaak dezelfde onderdelen als de 4-4-0'en: ketel, drijfwerk, cabine en tender. Ze zijn de aanzet tot een standaardiseringsbeleid dat over verschillende types zal worden uitgebreid.

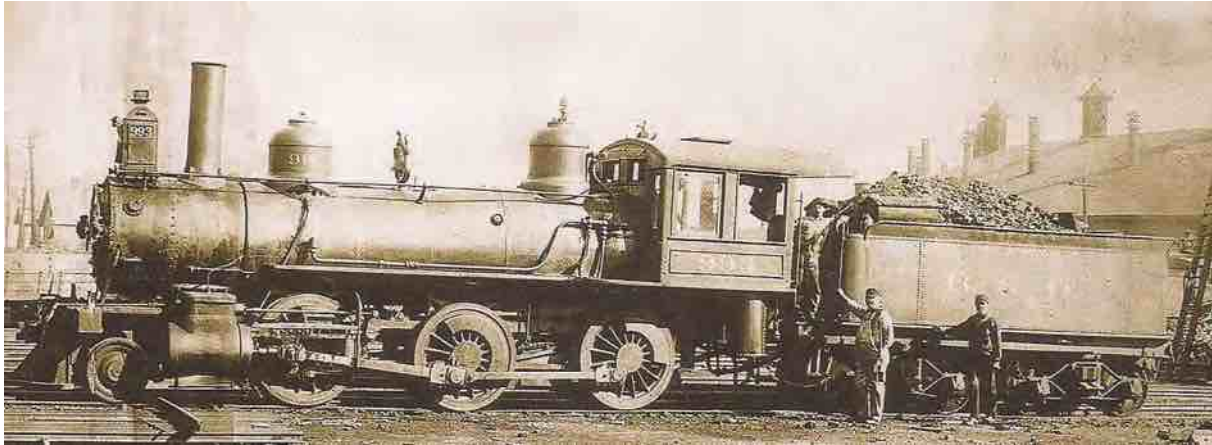

Het patent van Levi Bissel

De enorme spreiding van de 4-4-0 locomotieven aan het eind van de 19e eeuw in de Verenigde Staten levert het geleidingsprobleem van het voordraaistel op: in scherpe bochten ontspoord het draaistel en als men het een zijwaartse speling geeft, verliest het z'n geleidende functie. Een ingenieur, Levi Bissel genaamd, vraagt in 1857 patent aan op een draaistel met één enkele as die slingerbewegingen kan opvangen en corrigeren en de locomotief weer op het ‘rechte spoor’ kan brengen; de Bissel dus!

Maar zolang de locomotieven met twee drijfassen van het type 4-4-0 nog voldoende zijn om zware, langzame treinen over weinig kronkelende lijnen te trekken, is er nauwelijks behoefte aan de bissel. Zodra er echter drie drijfassen nodig zijn, komt de bissel goed uit, want deze maakt het mogelijk een locomotief met hetzelfde gewicht en van dezelfde afmetingen te verkrijgen, maar met een extra drijfjas op de plaats van de tweede voordraag: van het type 4-4-0 stapt men over op het type 2-6-0, waarbij het aantal assen hetzelfde blijft, maar er een drijfjas bijkomt.

Vanaf de jaren 1860 kent het type 2-6-0 een snelle spreiding over de Amerikaanse spoorwegnetten en krijgt de naam 'Mogul'. Let op zijn gelijkenis met de 4-4-0 en zijn twee verschillend gevormde schoorstenen, een met een wijde opening (voor hout) en een rechte (voor de steenkool).

Technische eigenschappen

Type:	gegevens variëren al naar gelang de serie
Totale gewicht:	31,75 tot 44,61 ton
Cilinders:	406 x 610 tot 508 x 610 mm
Diameter van drijfwielen:	1219 tot 1372 mm
Snelheid:	60 tot 80 km/h
Lengte:	6,80 tot 7,10 m

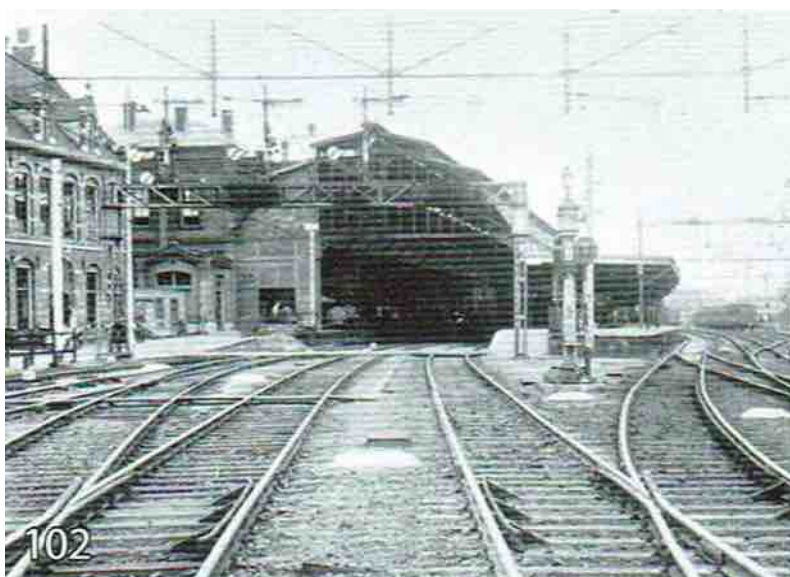

Agenda

- tot 10 januari TOSTI'S TRUFFELS TREINEN in het Spoorwegmuseum. Laat je zintuigen prikkelen met een tentoonstelling over eten en drinken in de trein en op het station.
- za 19 en zo 20 dec ~~Modelspoorevenement Hanzehal Zutphen~~
- za 16 januari **Modelspoorbeurs Houten**
- di 16 februari** **Sluitingsdatum inzendtermijn kopij Het Zijspoor 1**
- 27 februari **Modelspoorbeurs én HOUTEN DIGITAAL** i.s.m. HCC!m; 10-16 uur (verschoven vanaf november)
- di 2 maart** **Het Zijspoor 1 verschijnt**
- 3 april **Modelspoorbeurs én HOUTEN Modelbouw** i.s.m. NVM; 10-16 uur (verschoven vanaf december)

Uit het prachtige Jumbo-boek 'Arnhem, de genoeglijkste':

In 1938 reden de eerste elektrische treinen tussen Amsterdam en Arnhem

De eerste twee perons van het station lagen onder een enorme overkapping

De Deutsche Bahn (DB) als grootgrondbezitter

Door Jitse Kaspers vertaald uit het maandmagazine *DB Mobil* november 2020

Wist je dat de **DB** ongeveer 28.000 ha bos/groen bezit? Daarmee is zij een van de grootste bosbezitters van Duitsland en draagt daardoor een grote verantwoording. Ongeveer duizend werknemers zijn dagelijks bezig met het onderhoud, zoals vermeerdering en het in stand houden van het groengebied, dat grenst aan de diverse spoortrajecten.

Het bosbestand dient in eerste instantie niet als houtproductie. Het gaat om het beschermen van de natuur en van de boom soorten en als belangrijkste natuurlijk de veiligheid langs de spoortrajecten.

Om de gevolgen van de klimaatverandering tegen te gaan heeft de **DB** het management ter bescherming van de natuur in 2018 verder uitgebreid. Vroeger was het gebruikelijk om een strook van minimaal zes meter - zowel links als rechts langs de spoortrajecten - het groen terug te snijden. Vandaag de dag wordt eerst goed bekeken om wat voor soort groen het gaat. Elke boom wordt onderzocht, op gezondheid, of de soort daar wel thuis hoort en bijzondere exemplaren worden extra behandeld.

Met drone- en satellietbeelden krijgt de vegetatiemanager een goed overzicht van het bestand. De ervaringen met deze nieuwe werkwijze zijn positief. Binnen twee jaar is het aantal storingen en/of ongevallen door omgevallen bomen die de sporen versperren met 25% teruggebracht.

OMROEPBERICHTEN

bij de **MVA** is
voor **een clublid**
altijd kans **om te**
vaccin**eren**

Paardepoepjes

„De banen die ik bouw zijn niet perfect. Er zitten foutjes in. Ik ken iemand, die zestien jaar aan een baan heeft gewerkt, maar die is perfectionist. Op zijn baan had ie ook paard en wagens staan. Hij was zo perfectionistisch dat ie ook heel kleine paardepoepjes maakte. Die legde hij dan achter die paarden neer. Voor mij is dat veel te pietluttig. Of die kennis van me zijn baan heeft afgebouwd? Nee, na zestien jaar moest ie verhuizen. Toen is hem de moed in de schoenen gezonken. Hij is nooit meer aan een baan begonnen.”

JARIGEN

5 december

Hein van der Haagen

8 december

Carlo Hellegers

2 januari

Martien Beumer

14 januari

Cees Hendriks

18 januari

Chris Rijnaarts

19 januari

Jan Lourens

23 januari

Robert Mooij

26 januari

Jaap Stoter

28 januari

Joop Kokke

8 februari

Niek v. Duijvenvoorde

3 maart

Bert Brood

15 januari

Roland Ouwejan

NVBS

Afdeling Oost heeft in de Uithoek ook voor januari en februari de bijeenkomsten geschrapt.

De (landelijke) NVBS geeft elke maand een gratis digitale nieuwsbrief uit, NVBS Actueel geheten. Gratis aanmelden, ook voor niet-leden kan via <https://www.nvbs.com/archief/nieuwsbrieven/>

Aan dit nummer van **Het Zijspoor** werkten mee:

de adverteerders, Everard van der Velden, Lennart Visser, Peter Knijff, Theo Grootens, Willem Gerbel, John Brendel, Jitse Kaspers, Bert Pas (ook als bezorger), Hans van de Ven.

Wil je jouw naam hier de volgende keer bij? Mail aan zijspoor@mva.nu ! Nú!

kijk eens wat vaker
in de spiegel van
Guus Onstenk
herenkapper

behandeling zonder afspraak

Huissensestraat 29
6833 HL Arnhem
tel. 026-3218933

www.guusonstenk.nl

BAPTIST
VOOR HOUTBEWERKERS

Dé speciaalzaak voor de fijne houtbewerking met het grootste assortiment gereedschappen en machines voor iedereen met passie voor houtbewerken!

Bezoek baptist.nl en vind ruim 8.000 artikelen met uitgebreide omschrijvingen, afbeeldingen, video's en gerelateerde producten!

Graag tot ziens in Arnhem!

Baptist voor Houtbewerkers gereedschappen en machines
Vlamoven 32
6826 TN Arnhem houtbewerkers@baptist.nl

Winkel ook op
Baptist.nl

Wilke Tabak v. o. f.
uw sigarenspeciaalzaak

Koningstraat 66a, 6811 DJ Arnhem

Alles op rookgebied, o.a.:

Longfillers: Cubaans, Dominicaans

Luxe aanstekers: Dupont, Ronson

Waterpijpen

Humidoors

Staatsloterij

Lotto.

KRASLOTEN

Het verkooppunt voor lotto, krasloten en staatsloterij

Wentink Hobby

MODEL TREINEN

ARNOLD
ARTITEC
AUHAGEN
BACHMANN
BEMO
BRAWA
BUSCH
DIGIRAIL
ESU
FALLER
FLEISCHMANN
GÜTZOLD
HALLING
HARTEL
HEKI
HELJAN
HENCKENS
HOBBYTRAIN
KATO
KIBRI
L.G.B.
LENZ
LILIPUT
LIMA
MÄRKLIN

**40m² MÄRKLIN
SHOP-IN-SHOP**

**OOK VOOR AUTO'S,
BOUWDOZEN,
RADIOGRAFISCHE AUTO'S,
BOTEN EN RACEBANEN**

MEHANO
NOCH
PICCOLO
POLA
PREISSER
RIVAROSSO
ROCO
SEUTHE
SOMMERFELDT
SYMOBA
TORTOISE
TRIX
UHLENBROCK
VISSMANN
VOLLMER
WOODLAND
en nog véél meer!

Tevens hebben wij
een ruime keuze in
DVD's, boeken en
tijdschriften

WIJ ZIJN VAN DINSDAG T/M ZATERDAG GEOPEND

Steenstraat 20 • 6828 CK Arnhem
T. 026 - 442 32 26 • F. 026 - 446 17 37
I. www.wentinkhobby.nl • E. support@wentinkhobby.nl

